

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

ATASKAITA DĖL KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS MIKALOJAUS DAUKŠOS VIEŠOJOJE BIBLIOTEKOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2014 m. gegužės 30 d. Nr. K7-15
Kėdainiai

Auditas atliktas vykdant
Savivaldybės kontrolierės Zitos Valiauskienės
2013-09-16 įsakymą Nr. K1-7
2014-05-02 įsakymą Nr. K1-8

Auditą atliko vyriausiosios specialistės:
Angelina Gadeikienė
Rūta Lukoševičienė
Vilma Unikienė
Jurga Volkovaitė

Su audito ataskaita galima susipažinti
Kėdainių rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu www.kedainiai.lt

IŽANGA

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2014 metų veiklos planu¹ ir vykdant savivaldybės kontrolieriaus 2013-09-16 įsakymą Nr. K1-7, 2014-05-02 įsakymą Nr. K1-8. Auditą atliko Kontrolės ir audito tarnybos vyriausiosios specialistės Angelina Gadeikienė, Rūta Lukoševičienė, Vilma Unikienė, Jurga Volkovaitė.

Audituojamas subjektas - Kėdainių rajono savivaldybės Mikalojaus Daukšos viešoji biblioteka (toliau - Biblioteka). Adresas : Didžiosios Rinkos a.1, Kėdainiai, identifikavimo kodas – 191029361.

Bibliotekos tikslas-organizuoti vartotojų bibliotekinį ir informacinį aptarnavimą, užtikrinti galimybes visuomenei naudotis viešaisiais informacijos šaltiniais, neatsižvelgiant į jų autorius ar juose užfiksuotą žinių politinę ar ideologinę orientaciją. Įstaigos pagrindinė veiklos rūšis - bibliotekų ir archyvų veikla, kodas 91.01.Vykdo kultūros paslaugų funkciją pagal valstybės funkciją 08.02.01.01.- bibliotekų veikla.

Audituojamas laikotarpis - 2013 metai.

Audituojamu laikotarpiu bibliotekai vadovavo Birutė Ruzgienė, vyriausiąja buhalterė dirbo Daiva Ramanauskienė.

Audito tikslas - įvertinti įstaigos vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, turto (valstybės ir savivaldybės) valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2013 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių tikrumo ir teisingumo, bei lėšų ir turto naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, valstybės ir savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

Ataskaita teikiama Bibliotekai, jos kopijos – Kėdainių rajono savivaldybės merui, rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, savivaldybės administracijos direktoriui.

Ši ataskaita yra dalis išvados, teikiamos Kėdainių rajono savivaldybės tarybai dėl 2013 metų savivaldybės Konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio.

¹ Savivaldybės kontrolieriaus 2013-11-14 įsakymas Nr.K1-17

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinami Bibliotekos 2013 metų ataskaitų rinkiniai:

Finansinių ataskaitų rinkinys:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčio ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31d. duomenis;
- 2013 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas .

Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti ataskaita 2013m. gruodžio 31 d. (forma Nr.1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr.2) bendra ir atskirai pagal finansavimo šaltinius ;
- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita 2013 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.3);
- Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita 2013 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.4);
- Informacija apie išlaidų asignavimų valdytojų darbo užmokesčiui vykdymą 2013 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. B-1);
- Informacija apie išlaidų darbuotojų, išlaikomų iš biudžeto, kurių tarnybinis atlyginimas nustatomas pagal Lietuvos respublikos vyriausybės 1993m.liepos 8d.nutarimą Nr.511, darbo užmokesčiui vykdymą 2013m. gruodžio 31d. (forma Nr.B-11);
- 2013 metų biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas.

2013 metais Biblioteka vykdė programos „Kultūros veiklos plėtra“ (Nr. 05) priemonę „Organizuoti ir užtikrinti bibliotekos bei jos filialų veiklą“, kuriai įgyvendinti rajono savivaldybės taryba skyrė² 1540,3 tūkst.Lt:

- valstybės biudžetas - 300,0 tūkst. Lt
- savivaldybės biudžetas – 1231,6 tūkst. Lt
- pajamos už paslaugas – 7,5 tūkst. Lt
- pajamos už patalpų nuomą – 0,5 tūkst.Lt
- apyvartos lėšos - 0,7 tūkst.Lt

2013 metais Biblioteka patyrė 1539,9 tūkst. Lt kasinių išlaidų. Daugiausia išlaidų - 84,35 proc.

² Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2013-12-13 sprendimas Nr. TS-320 “Dėl Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2013m.vasario 22d. sprendimo Nr.TS-1 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės 2013 metų biudžeto tvirtinimo“ pakeitimo.

panaudota darbo užmokesčio ir socialinio draudimo srityje. Finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta finansinės būklės ataskaitoje 2013 metų pradžioje buvo 2887,6 tūkst. Lt, metų pabaigoje 2717,8 tūkst. Lt.

Auditas atliktas siekiant pakankamai užtikrinti, kad biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų, o lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome 100 proc. ūkinių operacijų, sudarytų sandorių ir ūkinių įvykių.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, atlikta:

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- tvarkos aprašų, taisyklių, įstatymų ir kitų dokumentų peržiūra;
- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių išsamios ir analitinės audito procedūros.

Buvo vertinama kaip audituojamas subjektas laikėsi įstatymų, teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų, dalyvauta įstaigos metinėje inventorizacijoje stebėtojo teisėmis.

Audito metu nebuvo vertintas vidaus kontrolės pasitikėjimo lygis, dėl mažo apskaitos darbuotojų skaičiaus tinkamas pareigų atskyrimas yra neįmanomas (ribotas). Audito įrodymai gauti atlikus pagrindines analitines audito procedūras.

Įvertinus planavimo metu nustatytas rizikas, pasirinktos svarbiausios audito sritys. Svarbiausiose audito srityse (ilgalaikio turto, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų) atliktos pagrindinės analitinės audito procedūros, tam buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti, atsižvelgiant į audito tikslus, naudotos Valstybinio audito³ reikalavimuose patvirtintos audito procedūros: skaičiavimas (aritmetinis tikslumas), paklausimas (įrodymų gavimas pokalbio metu), patikrinimas (įrašų, dokumentų, turto tikrinimas), analitinės procedūros (tam tikrų duomenų analizė).

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito³ reikalavimais bei auditorių sukaupta patirtimi. Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio (teisėtumo) audito nuomonei pareikšti.

³Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo (su vėlesniais pakeitimais)

1. Dėl metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų

Bibliotekos 2013 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi visas įvykusias ūkines operacijas ir sąskaitų likučius.

2. Dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenų

Audito metu įvertinus finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis, nustatytos buhalterinės klaidos ir neatitikimai, turėję įtakos metinės finansinės atskaitomybės sudarymo teisingumui.

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą⁴ biudžetinės įstaigos nuo 2010 m. sausio 1d. buhalterinę apskaitą turi tvarkyti taikant viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (VSAFAS).

Bibliotekos parengtoje metinėje finansinės būklės ataskaitoje informacija apie ilgalaikio materialiojo turto atskaitinio laikotarpio likučius pateikta neteisingai, nes:

- Nekilnojamosios kultūros vertybės (patalpos Didžioji Rinka 9) priskirtos ilgalaikio turto grupei „pastatai“ ir nurodyta jų likutinė vertė 0,0 Lt, pagal 12-ąjį standartą⁵ - žemė, kultūros vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose turi būti rodomi tikrąja verte. Analogiškai neteisinga informacija pateikta ir aiškinamojo rašto priedas P4.
- Ilgalaikiam materialiajam turtui nenustatyta likvidacinė vertė, atsižvelgiant į turto tikrąją vertę jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje⁵.

Audito metu Bibliotekai buvo nurodyta žodžiu peržiūrėti finansinės būklės atskaitos straipsnių likučius, teisingai įvertinti 2013 metais apskaitoje užfiksuotas ūkines operacijas. Įstaiga reagavo į pastabas ir audito metu ištaisė klaidą nekilnojamosios kultūros vertybės, t.y. patalpos Didžioji Rinka 9, kurių vertė -28,6 tūkst. Lt 2014 m. I ketvirčio finansiniame ataskaitų rinkinyje pateikti teisingai.

Biblioteka finansinių ataskaitų rinkinyje neteisingai atskleidė ir parodė :
-ilgalaikio turto būklę (nėra nustatyta ilgalaikio turto likvidacinė vertė, o kultūros vertybės neparodomos tikrąja verte).

⁴Lietuvos Respublikos 2007-06-26 Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas Nr. X-1212;

⁵Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 “Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo”, 2008-07-16 įsakymas Nr. 1K-238 “Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 13-ojo standarto patvirtinimo”.

3. Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo

Bibliotekoje darbo apmokėjimo dydžiai darbuotojams nustatyti pagal pareigybių sąrašą ir skaičiuojami pagal darbo apmokėjimo koeficientų dydžius, nurodytus Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakyme⁶.

Socialinio draudimo, gyventojų pajamų mokesčio bei kitos išmokos, susijusios su darbo santykiais, apskaičiuotos teisingai ir apskaitoje užregistruotos teisingomis sąskaitų korespondencijomis, atitinkančiomis VSAFAS reikalavimus.

Audito metu nustatyti neatitikimai kokybiškai reikšmingi dėl teisės aktų pažeidimų:

1. Įstaigoje 2013-01-04 direktoriaus įsakymu Nr. V-3 patvirtintos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės. Tačiau viešieji pirkimai vykdomi nesivadovaujant Viešųjų pirkimų įstatymo 7 str.1 dalies reikalavimais⁷ - 2013m. numatomų vykdyti viešųjų pirkimų planas nepaskelbtas Bibliotekos interneto svetainėje.

2. Biblioteka pasirengė ir atliko materialinių vertybių inventorizaciją. Inventorizuotas visas įstaigoje esantis turtas. Tačiau inventorizacijos komisija neatliko skolų nuvertėjimo (VSS skolos nuo 2000 m. už patalpų nuomą). Nesivadovavo 17-uoju „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ standartu⁹.

Sukurtos įstaigoje kontrolės procedūros neužtikrino, kad inventorizacija vyktų pagal vyriausybės nustatytą tvarką⁸ bei vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSAFAS).

3. Bibliotekos pastatai 2012-08-10 atidaryti po rekonstrukcijos, audito metu statybos darbų užbaigimo dokumentų nebuvo. Pastatai eksploatuojami nesivadovaujant Statybos įstatymo¹⁰ 24 str.8 dalies reikalavimais.

Biblioteka vykdydamas viešuosius pirkimus nesivadovavo Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis - 2013m. viešųjų pirkimų planas nepaskelbtas įstaigos interneto svetainėje. Atliekant materialinių vertybių inventorizaciją, nesivadovavo VSAFAS reikalavimais, neteisingai inventorizavo finansinius įsipareigojimus - neatliktas skolų nuvertėjimas, kurios yra nuo 2000 m. Bibliotekos pastatai po rekonstrukcijos eksploatuojami nesivadovaujant Statybos įstatymo reikalavimų.

⁶Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2013-03-25 įsakymas Nr. IV-240 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2012 m. spalio 9 d. įsakymo Nr. IV-677 "Dėl kultūros įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo" pakeitimo“

⁷ Lietuvos Respublikos 1996-08-13 Viešųjų pirkimų įstatymas Nr. I-1491(su vėlesniais pakeitimais);

⁸Lietuvos Respublikos vyriausybės 1999m. birželio 3d. nutarimas Nr.719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo (su vėlesniais pakeitimais);

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-27 įsakymas Nr. 1K-223 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 17-ojo standarto patvirtinimo“;

¹⁰ Lietuvos Respublikos 1996-03-19 Statybos įstatymas Nr. I-1240 (įstatymo naujos redakcijos).

4. Dėl vidaus kontrolės sistemos

Atlikus audito procedūras nustatyta, Bibliotekoje vidaus kontrolės procedūros sukurtos, atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką ir kitus vidaus kontrolės kriterijus. Tačiau audito metu nustatyti vidaus kontrolės trūkumai valdant ir naudojant turtą, rodo, kad vidaus kontrolės sistema ne visose srityse veikia patikimai, todėl ji vertinama kaip gera.

PASIEKTA PAŽANGA, ŠALINANT NUSTATYTUS NEATITIKIMUS IR ĮGYVENDINANT REKOMENDACIJAS

Apie audito metu nustatytas klaidas, neatitikimus į kuriuos reikėtų atkreipti dėmesį, įstaigos direktorius buvo informuotas žodžiu ir 2013-12-20 savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos raštu Nr. K5-69 „Dėl vidaus kontrolės sistemos vertinimo“. Vykdydama mūsų teiktas rekomendacijas, audito metu įstaiga informavo apie įvykdytas priemones:

- 2014-01-02 direktoriaus įsakymu Nr. V-2 patikslintos bei patvirtintos Bibliotekos vidaus darbo tvarkos taisyklės;
- Pateiktos pažymos iš pagrindinių darbuotojų dėl darbuotojų Bibliotekoje dirbančių antraeilėse pareigose;
- 2013-12-30 sudaryta sutartis su UAB „Rimsigna“ dėl pastatų apsaugos.

REKOMENDACIJOS

Kėdainių rajono savivaldybės M.Daukšos viešosios bibliotekos Direktoriui:

1. Numatyti priemones, kad įstaigoje naudojant ir valdant turtą būtų vadovaujama teisės aktų nustatyta tvarka (viešieji pirkimai, pastatų eksploatavimas).
2. Užtikrinti ir kontroliuoti, kad metinė inventORIZACIJA būtų atliekama pagal InventORIZACIJOS taisykles bei Viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartų (VSAFAS) reikalavimus.
3. Įpareigoti vyriausiąjį buhalterį:
 - Nustatyti ilgalaikio materialiojo turto likvidacinę vertę, atsižvelgiant į turto tikrąją vertę jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje.
 - Tvarkyti ilgalaikį turtą pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų (VSAFAS) reikalavimus.

Savivaldybės kontrolierė

Zita Valiauskienė

Vyriausiosios specialistės

Rūta Lukoševičienė

Vilma Unikienė

Jurga Volkovaitė